

Program rozvoja obce

Herľany na roky 2015 -2021

Obsah

Úvod	5
Analytická časť.....	9
História obce	9
Infraštruktúra	18
Analytická časť – SWOT analýza	20
Strategická časť	22
Strategická vízia a strategický cieľ obce	24
Hierarchia rozvojových cieľov	27
Programová časť.....	29
Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí	30
Merateľné ukazovatele projektov	32
Realizačná časť	35
Akčný plán obce	35
Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PRO a administratívna podpora	37
Návrh systému monitorovania a hodnotenia.....	40
Finančná časť	42
Indikatívny finančný plán	42
Model viaczdrojového financovania a finančný rámec.....	43
Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov	44
Prílohy.....	46

Identifikačné údaje o obci

Názov obce	Herľany
Kód obce	521418
Kraj	Košický kraj
Okres	Košice - okolie
Adresa	Herľany 54, 044 45 Herľany
IČO	00324183
DIČ	2021235975
Rozloha	992 ha
Počet obyvateľov	287
Prvá písomná zmienka	v roku 1487
Webová stránka obce	www.herlany.ocu.sk

Oficiálny erb obce Herľany

Zámer spracovania PRO

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Herľany na roky 2015 - 2021
Forma spracovania	- Program rozvoja obce Herľany na roky 2015 - 2021 (ďalej len „PRO 2015 - 2021“) bude spracovaný v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, - dokument PRO 2015 - 2021 bude spracovaný za pomoci externých odborníkov na základe zmluvného vzťahu, - na príprave dokumentu budú spolupracovať pracovníci samosprávy a iných inštitúcií pôsobiach v obci, - aktívne zapojenie miestnych obyvateľov do prípravy a tvorby PRO 2015 - 2021, - vytvorenie pracovnej skupiny.
Riadenie procesu spracovania	Za riadenie procesu spracovania PRO 2015 - 2021 bude zodpovedať riadiaci tím a pracovná skupina. Do procesu spracovania bude zapojená verejnosť a miestne inštitúcie (dotazníkovou formou, osobnými stretnutiami, informačnými letákmi)
Obdobie spracovania	- od 01.10. 2015 do 31.12.2015
Financovanie spracovania	Spracovanie bude financované z rozpočtu obce. Financovanie zahŕňa: - náklady na vlastné spracovanie, - náklady na získanie informačných podkladov – dotazníky, analýzy, štatistiky, - náklady na stretnutia pracovných skupín a verejnosti - náklady na publicitu – informačné materiály, letáky.
Zoznam členov podieľajúcich na príprave dokumentu – riadiaci tím	Jana Tóthová - gestor programu Anna Ďordovičová administratívny pracovník obce Ing. Gabriela Adamkovičová – externý projektový manažér

Úvod

Podnetom pre spracovanie rozvojového programu obce je nové programové obdobie čerpania Európskych štrukturálnych fondov na roky 2014 - 2020 prostredníctvom ktorých má obec možnosť čerpať finančné prostriedky zamerané na jednotlivé rozvojové aktivity. Program rozvoja obce (ďalej len PRO) je rozvojový dokument, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni v súlade so zákonom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Zároveň vychádza z inštrukcií novej odporúčanej metodiky, určenej na spracovanie PRO, ktorá bola vypracovaná Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce je strategický programový dokument, ktorý obsahuje analýzu hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja, environmentálneho rozvoja a rozvoja kultúry obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb:

- odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.
- zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, dobudovanie kanalizácie a vodovodu
- komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,
- rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne,
- rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,
- predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít,
- zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu.

Predkladaný dokument nadväzuje na viaceré regionálne a národné strategické dokumenty. Je vyústením úzkej spolupráce vedenia obce, miestnych obyvateľov a inštitúcií pôsobiacich v obci. Prvotná fáza spočívala v zadefinovaní si jednotlivých cieľov, harmonogramu a rozdelenia úloh medzi členov pracovnej skupiny, ktorí sa podieľali na príprave tohto strategického dokumentu. V druhej fáze prípravy sme uskutočnili zber

údajov od obyvateľov obce a významných inštitúcií pôsobiacich na území obce. Ďalším podkladom pri tvorbe a príprave boli koncepčné materiály na miestnej úrovni (územný plán obce, rozpočet obce, ex post hodnotenie predchádzajúceho obdobia), zároveň nám ako podklad slúžili štatistické údaje z verejne dostupných zdrojov.

Použitá metodológia

Počas prípravnej fázy sme použili tieto metódy zapojenia verejnosti:

- O príprave strategického dokumentu sme verejnosť informovali prostredníctvom internetovej stránky našej obce www.herlany.ocu.sk, ďalej na úradnej tabuli a prostredníctvom obecného rozhlasu.
- Uskutočnili sme prieskum verejnej mienky formou dotazníkov určených pre širokú verejnosť.
- Vedenie obce a miestni poslanci uskutočnili viacero rozhovorov s cieľom získania cenných podnetov a námetov, ktoré poslúžili ako jeden zo vstupných zdrojov pri definovaní strategických plánov našej obce.

Ďalšou metódou pri definovaní jednotlivých strategických vízií boli uskutočnené brainstormingové stretnutia členov pracovnej skupiny za účasti externých expertov, ktoré sa uskutočnili v priestoroch obecného úradu, ale aj v dotknutých častiach obce. Vyústením tejto spolupráce bolo jasné zadefinovanie konkrétnych a zrealizovateľných strategických cieľov. Ďalším krokom bolo vyhodnotenie zozbieraných dotazníkov a jeho zverejnenie na internetovej stránke obce.

Riadiaci tím, ktorý sa podieľal na tvorbe PRO

Zoznam členov pracovnej skupiny

Gestor	Jana Tóthová – starosta obce
Koordinátor	Anna Ďordovičová administratívny pracovník obce
Externý odborník	Ing. Gabriela Adamkovičová - externý projektový manažér

Harmonogram procesu prípravy a tvorby

Termín	IX	X	XI	XII
Úvod (zhodnotenie predchádzajúceho PHSR, dotazníkový prieskum)		X		
Analytická časť (vyhodnotenie dotazníkov, analýza počiatočného stavu)		X		
Strategická časť		X		
Programová časť		X		
Realizačná časť		X	X	
Finančná časť		X	X	
Záver (schválenie a zverejnenie PRO)				X

Zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia

Dokument PRO 2015 – 2021 nadväzuje na tieto strategické dokumenty:

Na miestnej úrovni:

- *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Herľany* (bolo uskutočnené ex-post hodnotenie tohto dokumentu a zároveň sa zapracovali nezrealizované projektové zámery do súčasného PRO)
- *Územný plán obce Herľany*

Na regionálnej úrovni:

- *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v programovacom období 2016 – 2022, (PRO Herľany je v súlade s víziou Košického samosprávneho kraja, ktorou je vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja.)*
- *Stratégia rozvoja vidieka Košického samosprávneho kraja*
- *Územný plán VÚC Košického kraja*
- *Regionálna inovačná stratégia*
- *Plán rozvoja a modernizácie ciest II. a III. triedy na území Košického samosprávneho kraja*

- *Koncepcia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru*
- *Stratégia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji*
- *Energetická politika Košického samosprávneho kraja*
- *Koncepcia nakladania s odpadmi v Košickom kraji*
- *Rozvojový plán Slovensko - Východ*

Na národnej úrovni:

- *Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020*
- *Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov s priemetom na koncentráciu EŠIF v Partnerskej do SR na roky 2014 – 2020*
- *Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020*
- *Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020*
- *Stratégia Európa 2020*
- *Národná stratégia regionálneho rozvoja SR*
- *Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020*
- *Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike*
- *Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020*
- *Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020*
- *Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. Triedy*
- *Stratégia protipovodňovej ochrany do roku 2020*
- *Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*

Analytická časť

História obce

V písomných listinách z roku 1487 sú uvedené prvé zmienky o malebnej obci Herľany, v tom čase označovaná ako Haryan. Keď bol panovníkom Jozef II. územie osídlili Nemci. Názov obce prešiel postupne vývojom. Obec sa spomína pod názvom Harlyan (r. 1630), Rank-Herľány (r. 1890) a v roku 1920 má už dnešný názov Herľany (maďarsky – Herlany alebo Rankfüred). Obec Žirovce bola v roku 1964 pričlenená k Herľanom. Herľany aj Žirovce ležia v severnej časti Abovskej, neskôr Abovskoturnianskej župe.

Obec Herľany sa stala vyhľadávaným miestom vďaka minerálnym prameňom, ktoré boli známe už v 17. storočí. Stoličný lekár Abovskej stolice Daniel Textoris upozornil na tieto minerálne vody a chemicky ich analyzoval. V 18. storočí tu vznikli kúpele na liečenie žalúdočných, črevných, reumatických chorôb. Dokonca boli Uhorsku považované za najlepšie vybavené kúpele vôbec, preto ich často navštevovala uhorská šľachta. Avšak v roku 1869 minerálne pramene nestačili pokryť spotrebu liečivých minerálnych vôd, a tak sa začal v roku 1870 vrtáť vrt. Výsledkom toho je dnešný európsky unikát „Herlianský gejzír“.

Po 2. svetovej vojne tieto kúpele slúžili už ako odborárska zotavovňa. Nakoľko následky vojny neboli odstránené, kúpeľná liečba sa už neobnovila. Od roku 1985 až po súčasnosť je

Charakteristika územia obce

10

Herliansky gejzír

Na území obce Herľany sa nachádza európsky unikát. Ide o jediný studeno-vodný gejzír Európy, vďaka čomu sú Herľany známe a turisticky vyhľadávané. Herliansky gejzír je prírodnou atrakciou, ktorá je od roku 1981 vyhlásená za národnú prírodnú pamiatku. Teplota gejzíru má len 14 – 18 stupňov. Erupcia trvá 25 minút a gejzír dosahuje výšku 10 – 12 metrov. Predpokladaný čas erupcie je 36 -38 hodín. Pri striekaní je mineralizovanou vodou vynášaný ílovitý sediment, ktorý obsahuje viaceré minerály. Erupcie sú vyvolané oxidom uhličitým, ktorý nasycuje vodu., t. z., že určitý priestor sa naplní vodou, ktorá pod tlakom vytryskne.

Príjemné prostredie s Herlianskym gejzírom a samotný park vytvára atraktívne miesto nielen pre domácich turistov, ale je vyhľadávané aj turistami z Čiech, Maďarska, Poľska, dokonca z Nemecka či Talianska.

Okrem tohto miesta sa v okolí obce Herľany nachádzajú aj ďalšie turistické atrakcie:

- V severozápadnej časti sa nachádza štátna prírodná rezervácia Malé Brdo, 2 km východne od obce sa nachádzajú zvyšky stredovekého hradu na kopci Hradisko.
- Rankovské skaly - odtiaľ je nádherný výhľad až za mesto Košice.

- Románsky kostol z 12. storočia v neďalekej obci Svinica. Blízko sú pod veľkými náhrobnými kameňmi pochovaní pradávni obyvatelia usadlosti a to až do 16. storočia. Ku kostolu kedysi viedla krížová cesta a pod kostolom v podzemnej krypte boli pochovaní pôvodní zemepáni obce. Tradiuje sa, že od krypty kostola viedla podzemná chodba k hrádku na blízky vrch Várhegy. Pravdepodobnejšie je, že viedla k vinným pivniciam pod kopcom s vinohradom. Areál kostola s pôvodným cintorínom je obohnaný mohutným múrom. Predpokladá sa, že prvé opevnenie mohlo byť vybudované ešte v časoch tatárskeho vpádu, ďalšie neskôr, v čase tureckého nebezpečenstva a stavovských povstaní, keď už hrádok na Várhegy zanikol.

Demografická charakteristika obce

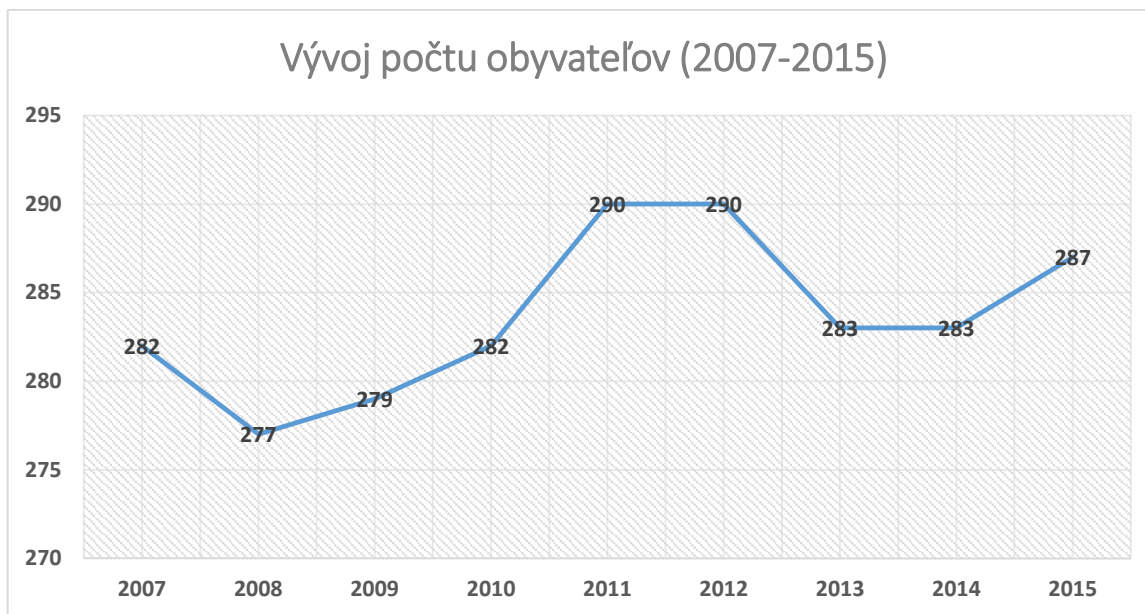
Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť), alebo mechanických (sťahovanie), pričom tieto sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti. Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. K základným demografickým ukazovateľom patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a migračným pohybom. Tabuľka č. 1 uvádza vývoj počtu obyvateľov za posledných 9 rokov. V sledovanom období (2007 – 2015) sa počet obyvateľov mierne kolísal. Od roku 2014 však demografická krivka vykazuje rastúci trend. V súčasnosti je celkový počet obyvateľov v obci 287 (rok 2015).

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci v období od 2007 do 2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
počet obyvateľov k 31.12.	282	277	279	282	290	290	283	283	287
počet narodených/zomretých	2/6	2/4	4/2	6/3	6/3	7/8	4/7	2/2	4/1
prirodzený prírastok/úbytok	-4	-2	2	3	3	-1	-3	0	3
počet prisťahovaných/odšťahovaných	3/9	5/8	3/3	1/1	6/1	1/0	4/7	4/4	6/5
migračný prírastok/ úbytok	-6	-3	0	0	5	1	-3	0	1
celkový prírastok/úbytok	-10	-5	2	3	8	0	-6	0	4

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

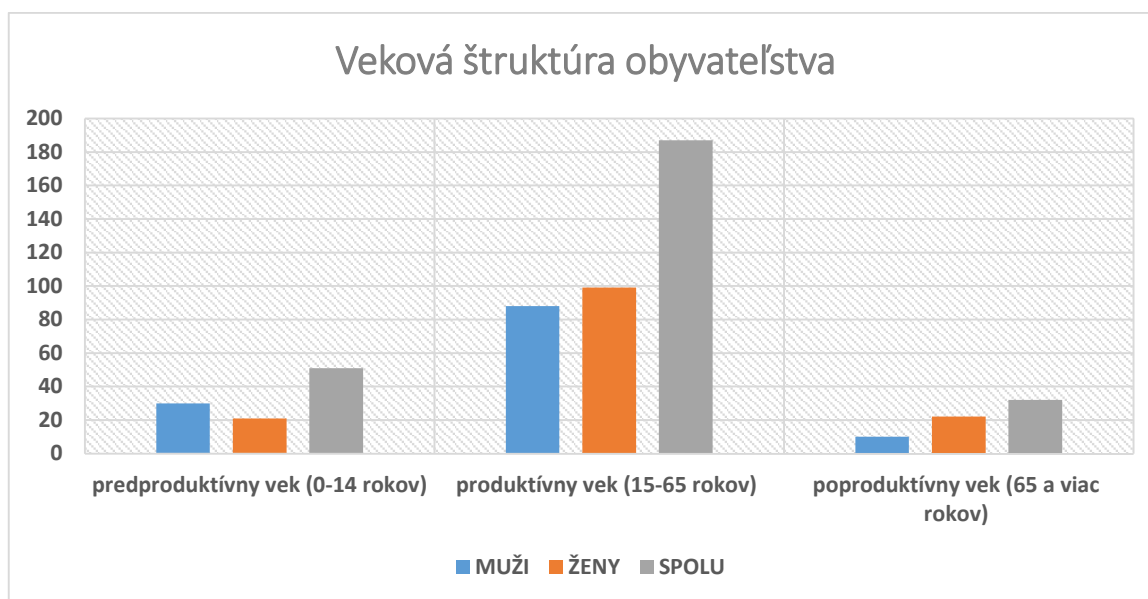
Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva v kategóriách predproduktívny (0-14 rokov), produktívny (15-65 rokov) a poproduktívny vek (65 a viac rokov). Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, konkrétne 65,16 % z počtu obyvateľov. Uvedené údaje dokumentuje tabuľka č.2 a graf.

Tabuľka 2 Veková štruktúra obyvateľstva

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	MUŽI	ŽENY	SPOLU
predproduktívny vek (0-14 rokov)	30	21	51
produktívny vek (15-65 rokov)	88	99	187
poproduktívny vek (65 a viac rokov)	10	22	32

Zdroj: zdroj, obec vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

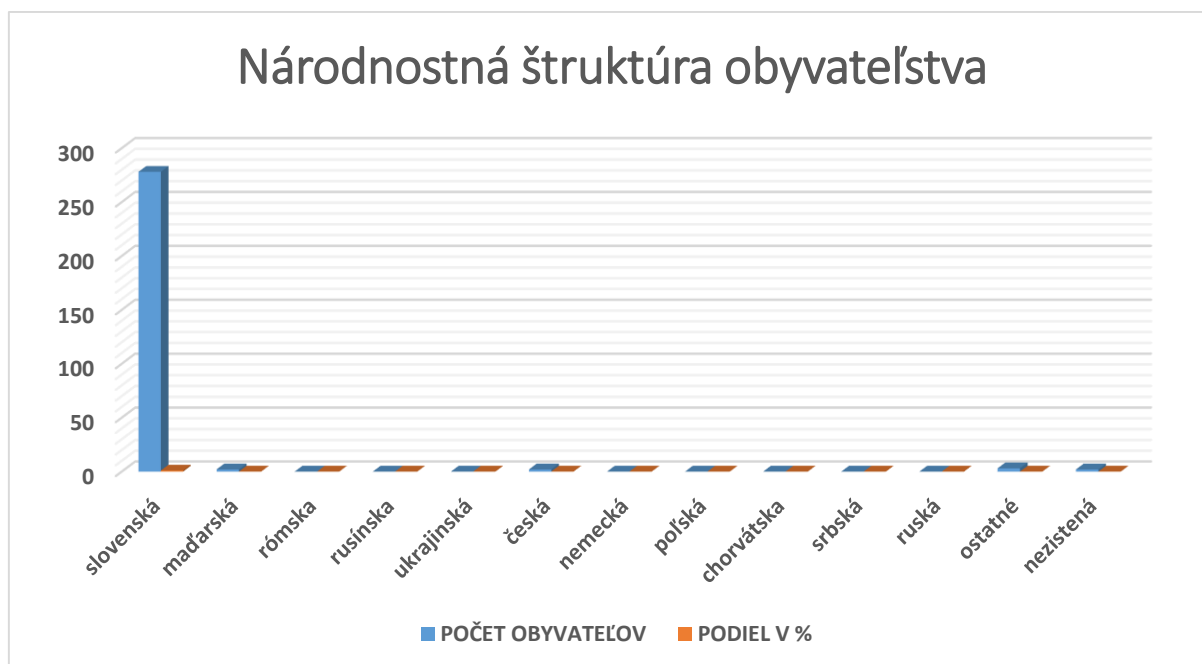
Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej štruktúry. Na základe údajov uvedených v tabuľke č. 3 možno vidieť, že obyvatelia slovenskej národnosti v obci Herľany prevládajú, nakoľko až 96,86 % občanov sa hlási k tejto národnosti.

Tabuľka 3 Národnostná štruktúra obyvateľov

NÁRODNOSŤ	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
slovenská	278	96,86
maďarská	2	0,70
rómska	0	0,00
rusínska	0	0,00
ukrajinská	0	0,00
česká	2	0,70
nemecká	0	0,00
poľská	0	0,00
chorvátska	0	0,00
srbská	0	0,00
ruská	0	0,00
ostatné	3	1,05
nezistená	2	0,70

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Z hľadiska náboženského vyznania má v obci Herľany výraznejšie zastúpenie rímskokatolícka cirkev a evanjelická cirkev augsburského vyznania. Rímskokatolícka cirkev je dominujúcim vierovyznaním v obci, takmer polovica občanov (48,08%) vyznáva práve toto náboženstvo. Evanjelická cirkev augsburského vyznania je v obci druhou najpočetnejšou cirkvou (28,22%).

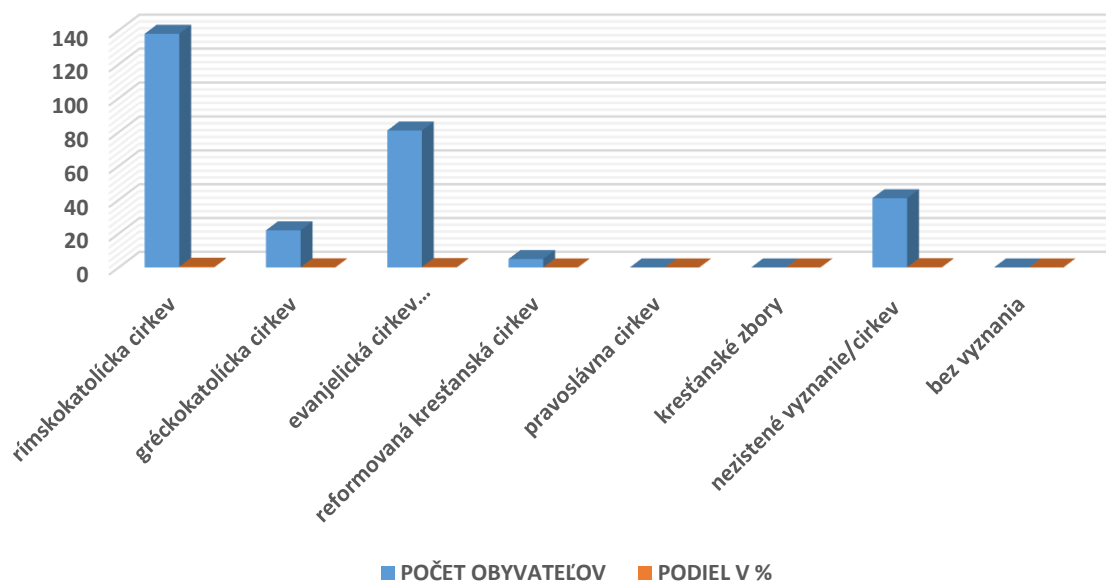
Tabuľka 4 Náboženská štruktúra obyvateľstva

NÁBOŽENSTVO	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
rímskokatolícka cirkev	138	48,08
gréckokatolícka cirkev	22	7,67
evanjelická cirkev augsburského vyznania	81	28,22
reformovaná kresťanská cirkev	5	1,74
pravoslávna cirkev	0	0,00
kresťanské zbory	0	0,00
nezistené vyznanie/cirkev	41	14,29
bez vyznania	0	0,00

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Náboženská štruktúra obyvateľstva

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

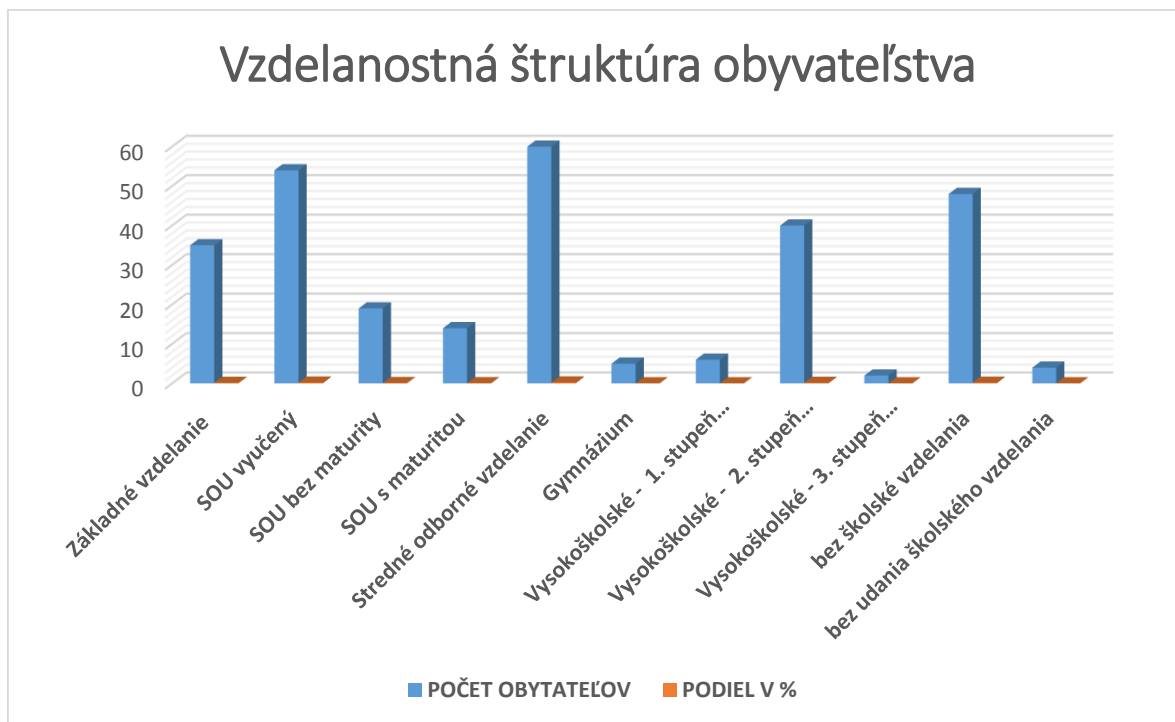
Úroveň vzdelanosti populácie sa v súčasnej etape socioekonomického rozvoja stáva jedným z predpokladov, ktoré významným spôsobom vplyvajú na celkovú schopnosť rozvoja územia. Vzdelanie je jednou z možností, ako si na pracovnom trhu zaistiť lepšie pracovné príjmy a minimalizovať možnosť straty zamestnania alebo mieru ohrozenia dlhodobou nezamestnanosťou. Územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva. Výrazné zastúpenie obyvateľstva má hlavne stredoškolské vzdelanie, konkrétne, 52,97 % z počtu obyvateľov (u ktorých je známe najvyššie dosiahnuté vzdelanie). Podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním je len 16,73 % z počtu obyvateľov.

Tabuľka 5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

NAJvyššie DOSIAHNUTÉ VZDELANIE	POČET OBYTATEĽOV	PODIEL V %
základné vzdelanie	35	12,20
SOU vyučený	54	18,82
SOU bez maturity	19	6,62
SOU s maturitou	14	4,88
stredné odborné vzdelanie	60	20,91
gymnázium	5	1,74
vysokoškolské - 1. stupeň (bakalárske)	6	2,09
vysokoškolské - 2. stupeň (Mgr., Ing., Dokt.)	40	13,94
vysokoškolské - 3. stupeň (doktorandské)	2	0,70
bez školského vzdelania	48	16,72
bez udania školského vzdelania	4	1,39

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Ekonomická aktivita obyvateľstva

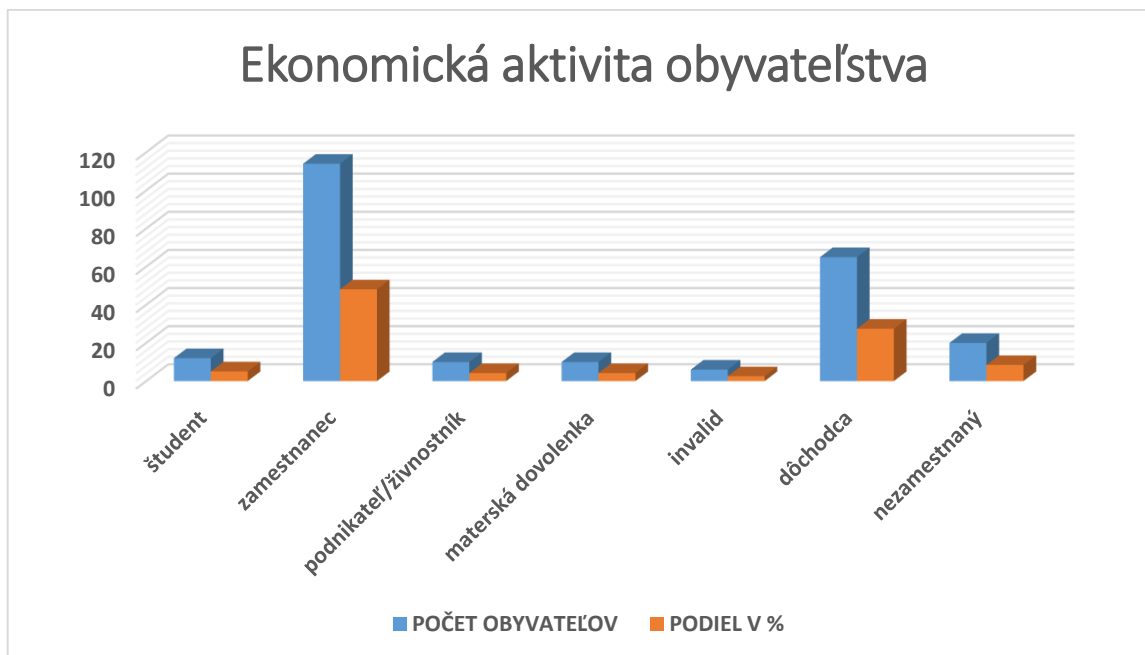
Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaradujeme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov a aká vysoká je nezamestnanosť v obci. Prevažnú väčšinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria osoby v produktívnom veku. Z uvedenej tabuľky vyplýva, že nezamestnanosť v obci je na úrovni 8,44 %. Tabuľka č. 6 znázorňuje podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci.

Tabuľka 6 Ekonomická štruktúra obyvateľstva

EKONOMICKÁ AKTIVITA	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
študent	12	5,06
zamestnanec	114	48,1
podnikateľ/živnostník	10	4,22
materská dovolenka	10	4,22
invalid	6	2,53
dôchodca	65	27,43
nezamestnaný	20	8,44

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Bývanie v obci

Prevažná väčšina obyvateľov obce Herľany býva v tradičných rodinných domoch. Celkový počet trvalo obývaných rodinných domov je 98, pričom neobývaných je 26. Rodinné domy sú v dobrom stave.

Tabuľka 7 Stav domového fondu obyvateľov v obci

STAV BYTOVÉHO A DOMOVÉHO FONDU	POČET
trvalo obývané rodinné domy	71
trvalo obývané bytové domy	1
neobývané domy/byty	26/0
CELKOM	98

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia z oblasti administratívy a kultúry, športové zariadenia, školské a sociálne zariadenia. Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov, návštevníkov a ich potrebami.

Z administratívnych budov sa v obci nachádza obecný úrad. V budove obecného úradu je zriadená aj obecná knižnica, ktorá ponúka knižnično-informačné služby. Dominantou obce je rímskokatolícky Kostol sv. Petra a Pavla z roku 1859.

V Herľanoch pôsobí iba základná škola, ktorá je v súčasnosti po kompletnej rekonštrukcii. Školopovinné deti majú možnosť navštevovať aj základné školy vo Svinici, Nižnej Kamenici a Bidovciach. Za stredoškolským a vysokoškolským vzdelaním študenti dochádzajú do mesta Košice.

Priamo v obci sa nenachádza zdravotné stredisko ani sociálne zariadenie. Zdravotnú starostlivosť vyhľadávajú obyvatelia v obci Bidovce. Ostatné služby obyvatelia vyhľadávajú v meste Košice.

V rámci športového vyžitia majú obyvatelia, predovšetkým deti a mládež, k dispozícii športové ihrisko. Obľúbeným športom je nohejbal, volejbal a stolný tenis.

V obci sa nachádzajú pamiatkovo chránené bývalé kúpeľné budovy „Dargov“, „Branisko“, „Gejzír“ a „Hornád“. Areál historických kúpeľov vrátane gejzíru patrí Technickej univerzite v Košiciach. Nachádzajú sa tu turistické ubytovne Gejzír a Branisko, ktoré taktiež patria Technickej univerzite, kde je možnosť ubytovania a stravovania.

V nasledujúcej tabuľke je prehľadne uvedená občianska vybavenosť v obci.

Občianska vybavenosť v obci	ÁNO/NIE
Kultúrny dom	Nie
Dom smútku	Nie
Cintorín	Áno
Kostol	Áno
Materská škola	Nie
Základná škola	Áno
Stredná škola	Nie
Školské ihrisko	Áno
Futbalové ihrisko	Áno
Ihriská (iné)	Áno
Športová hala	Nie
Telocvičňa	Nie
Kúpalisko (umelé, prírodné)	Nie
Zimný štadión (otvorený, krytý)	Nie
Domov dôchodcov	Nie
Knižnica	Áno
Pošta	Áno
Hotely, motely, penzión	Áno
Turistické ubytovne	Áno
Iné zariadenia cestovného ruchu	Nie
Pohostinstvo	Áno
Obchod, predajne	Áno
Požiarňa zbrojnica	Áno
Zdravotné stredisko	Nie
Obecný rozhlas	Áno

Analytická časť – SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
+ 100% pripojenie na vodárenský vodovod + zrekonštruovaný obecný rozhlas + zrekonštruovaná požiarna zbrojnica + kompletne zrekonštruovaná základná škola + výhodná strategická poloha obce, blízkosť mesta Košice + dostatok voľnej pracovnej sily + ochota zo strany samosprávy riešiť zlú ekonomickú a sociálnu situáciu miestneho obyvateľstva + zvýšený záujem o osídľovanie a budovanie rodinných domov + výborná spolupráca s okolitými obcami + bohatosť lesného fondu v okolí obce + ochota spolupráce miestneho obyvateľstva pri rozvoji obce + zberný dvor, súčasťou ktorého je kompostovisko na biologický odpad + výskyt prírodných zdrojov - minerálne pramene + potenciál rozvoja cestovného ruchu a turistiky + možnosti pre turistické vyžitie – výskyt európskeho unikátu tzv. Herlianskeho gejzíru	- nedostatočná technická infraštruktúra - absencia kanalizácie a plynofikácie obce - nezamestnanosť - zlý stav cestných komunikácií - absencia chodníkov - absencia detského ihriska - absencia športovísk, predovšetkým multifunkčného ihriska - zlý stav rigolov - nízka úroveň kultúrno-spoločenského a športového vyžitia - nedostatok vlastných finančných zdrojov obce na financovanie rozvojových a investičných projektov - nedostatočne využitie možností na rozvoj turistiky

Príležitosti	Ohrozenia
▪ využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ ▪ potenciál rozvoja cestovného ruchu ▪ rozšírenie miestnych komunikácií na nové investičné územia v katastri obce, kde sa uskutočňuje výstavba rodinných domov ▪ znalosť regiónu ▪ strategické postavenie obce ▪ zvýšenie bezpečnosti obce prostredníctvom kamerového systému	▪ negatívne sociálne prostredie ▪ ekonomicky stagnujúci región – pretrvávajúce negatívnych dopadov hospodárskej krízy ▪ slabá osвета v oblasti ochrany životného prostredia ▪ nárast produkcie komunálneho odpadu ▪ dlhodobá vysoká nezamestnanosť

Strategická časť

Kapitola je zameraná na stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík. Určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Strategická časť Programu rozvoja obce Herľany na roky 2015 – 2021 priamo nadväzuje na analytickú časť, ktorá cez popísané oblasti predstavuje komplexnú analýzu obce. Predkladaná časť PRO sa zameriava na stratégiu rozvoja obce Herľany so zohľadnením tvrdých dát (Štatistický úrad SR, výstupy z dotazníkov), ale aj relevantných informácií, získaných od miestnych aktérov cez tzv. mäkké dáta (očakávania obyvateľov samosprávy).

Vychádzajúc zo skúseností a relevantnej dokumentácie, ktorá stojí za vytvorením PRO každej obce, je pre definovanie obecnej rozvojovej stratégie nevyhnutné pochopiť aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne. Tie je potrebné zapracovať nielen z hľadiska strednodobého, ale aj dlhodobého horizontu. Tieto východiská prognózy budúceho vývoja sú prezentované v strategických dokumentoch národnej a nadnárodnej úrovne. Najvyšší dokument predstavuje Stratégia Európa 2020, ktorá sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska. Ide o víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť pričom stanovuje ukazovatele na hodnotenie jednotlivých cieľov. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa doplňujúce priority, ktoré je možné preniesť aj na lokálnu úroveň – úroveň obcí:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Pri spracovaní Strategickkej časti PRO obce Herľany boli v plnej miere akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce – Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja, Územný plán Košického samosprávneho

kraja pričom kľúčovým dokumentom, ktorý vymedzuje rámec strategickej časti je zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja:

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja definuje Program rozvoja obce nasledovne v § 8:

Program rozvoja obce

(1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

(4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a)** analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b)** zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c)** spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d)** podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e)** vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f)** spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g)** podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Súčasťou predloženej strategickej časti dokumentu je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja a formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec zo strednodobého hľadiska dosiahnuť. Definuje rámec pre vymedzenie strategických cieľov a priorít na obdobie budúcich 7 rokov pričom popisuje aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia obce Herľany predstavuje opis ideálneho stavu, ktorý si obyvatelia obce prajú dosiahnuť a aktívnym systematickým prístupom sa chcú blížiť k jej naplneniu.

Na základe komplexnej analýzy východiskového (súčasného) stavu obce, súboru kvalitatívnych a kvantitatívnych dát, analýzy silných a slabých stránok územia, identifikácii hlavných faktorov smerujúcich k rozvoju územia, pochopením väzieb územia, zohľadnením faktorov podporujúcich rast, resp. rozvoj územia, ako aj na základe funkcií, ktoré obec v súčasnosti plní, **strategická vízia** obce Herľany je formulovaná nasledovne:

„Obec Herľany je zdravou obcou - miestom s kvalitným prostredím pre život, pričom využíva svoje danosti na prospech trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja a je sebavedomým členom Košického samosprávneho kraja.“

Naplnenie vízie vychádza z predpokladu naplnenia strategického cieľa obce, ktorý je možno zdefinovať nasledovne:

„Aktívnym cieľovo orientovaným prístupom na základe využitia vnútorného potenciálu obce a všetkých možností jej rozvoja neustále zvyšovať kvalitu života obyvateľov, tak aby sa obec stala atraktívnym a zdravým prostredím pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja obce“.

Stratégia rozvoja

Zámerom tejto časti programu je zdefinovať priority a opatrenia, ktoré s určitou povedú priamo k naplneniu stanovenej vízie, pričom tieto priority a návrhy nemusia spadať len do kompetencie obce. V tejto časti je dôležité ich explicitne vymedziť a pomenovať tak, aby ich bolo možné zapracovať do plánu plnenia. Pri opatreniach, ktoré nie sú priamo v kompetencii obce, je dôležité aby boli presne sformulované do takej podoby, v akej ich obec bude môcť začleniť do vyšších strategických zámerov, napr. samosprávneho kraja.

Stratégia rozvoja obce Herľany vychádza z aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a nadväzuje na Priority a ciele stratégie rozvoja Košického kraja, kde sa uvádza, že „Košický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci región SR, s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti, vysokým stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a konkurencieschopný, ale rozvíjajúci sa a konvergujúci mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou a Ukrajinou“.

Naplnenie dlhodobej vízie a dosiahnutie strategického cieľa národnej stratégie je rozložené do piatich prioritných oblastí, ktoré by sa mali stať jej základnými piliermi realizácie. Základné prioritné oblasti sú vymedzené nasledovne:

Prioritná oblasť 1 : Veda, výskum a inovácie

Prioritná oblasť 2 : Ľudské zdroje

Prioritná oblasť 3 : Zamestnanosť

Prioritná oblasť 4 : Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Prioritná oblasť 5 : Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné energetické zdroje

Vyššie uvádzané prioritné oblasti Národnej stratégie regionálneho rozvoja (zároveň 5 prioritných oblastí KSK) je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôsobené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 1, 3,4 z Národnej stratégie RR sú v PRO zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 2 predstavuje v PRO Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si obec Herľany stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

HOSPODÁRSKA OBLASŤ	Technická infraštruktúra
	Dopravná infraštruktúra
	Cestovný ruch
	Partnerská spolupráca s inými subjektmi
SOCIÁLNA OBLASŤ	Rozvoj bývania
	Sociálna infraštruktúra
	Školstvo, kultúra a šport
	Obecné (verejné) priestory a služby
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	Ochrana ŽP a majetku obyvateľov obce
	Protipovodňové opatrenia

A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo štyroch priorít:

- technická infraštruktúra (dobudovanie základnej technickej infraštruktúry - kanalizácia, verejné osvetlenie, kamerový systém a pod.),
- dopravná infraštruktúra (rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií, výstavba chodníkov),
- cestovný ruch (podpora cestovného ruchu v obci, výstavba cyklotrasy),
- partnerská spolupráca s inými subjektmi (spolupráca s okolitými obcami, cezhraničná spolupráca, spolupráca s miestnymi podnikateľmi a možnými investormi, napríklad pre oblasť cestovného ruchu).

B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca zo štyroch rozvojových priorít:

- rozvoj bývania (podpora výstavby nových rodinných domov v obci),
- sociálna infraštruktúra (podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti a podpory rodiny, podpora sociálnych služieb v obci),

- školstvo, kultúra a šport (výstavba príp. rekonštrukcia kultúrnych a športových zariadení – detské ihrisko, multifunkčné ihrisko, podpora kultúrnych a športových podujatí v obci),
- obecné (verejné) priestory a služby (rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie služieb obce smerom k obyvateľom a pod.).

C.) Environmentálna oblasť - tretia prioritná oblasť pozostáva z dvoch rozvojových priorít:

- ochrana životného prostredia a majetku obyvateľov obce (boj proti čiernym skládkam, napríklad aj zavedením kamerového systému v obci),
- protipovodňové opatrenia (rekonštrukcia rigolov, vybudovanie vodozádržných hrádzok).

Zadefinovanú strategickú víziu rozvoja bude obec naplňovať cez vyššie uvádzané definovanie priorít, ktoré sú rozpracované v programovej časti dokumentu do jednotlivých opatrení a následne do projektov tvorených konkrétnymi aktivitami. Naplnenie strategického cieľa obce sa dosiahne cez naplnenie uvedených cieľov a k nim priradených opatrení:

Hierarchia rozvojových cieľov

VÍZIA			
Obec Herľany je zdravou obcou - miestom s kvalitným prostredím pre život, pričom využíva svoje danosti na prospech trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja a je sebavedomým členom Košického samosprávneho kraja			
STRATEGICKÝ CIEĽ			
Aktívnym cieľovo orientovaným prístupom na základe využitia vnútorného potenciálu obce a všetkých možností jej rozvoja neustále zvyšovať kvalitu života obyvateľov, tak aby sa obec stala atraktívnym a zdravým prostredím pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja obce			
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Globálny cieľ	<i>Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry</i>	<i>Podpora skvalitnenia občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce a celkové zvýšenie kvality života v obci</i>	<i>Zaistenie kvalitného životného prostredia pre obyvateľov obce ako nevyhnutný predpoklad života v „zdravej obci“.</i>

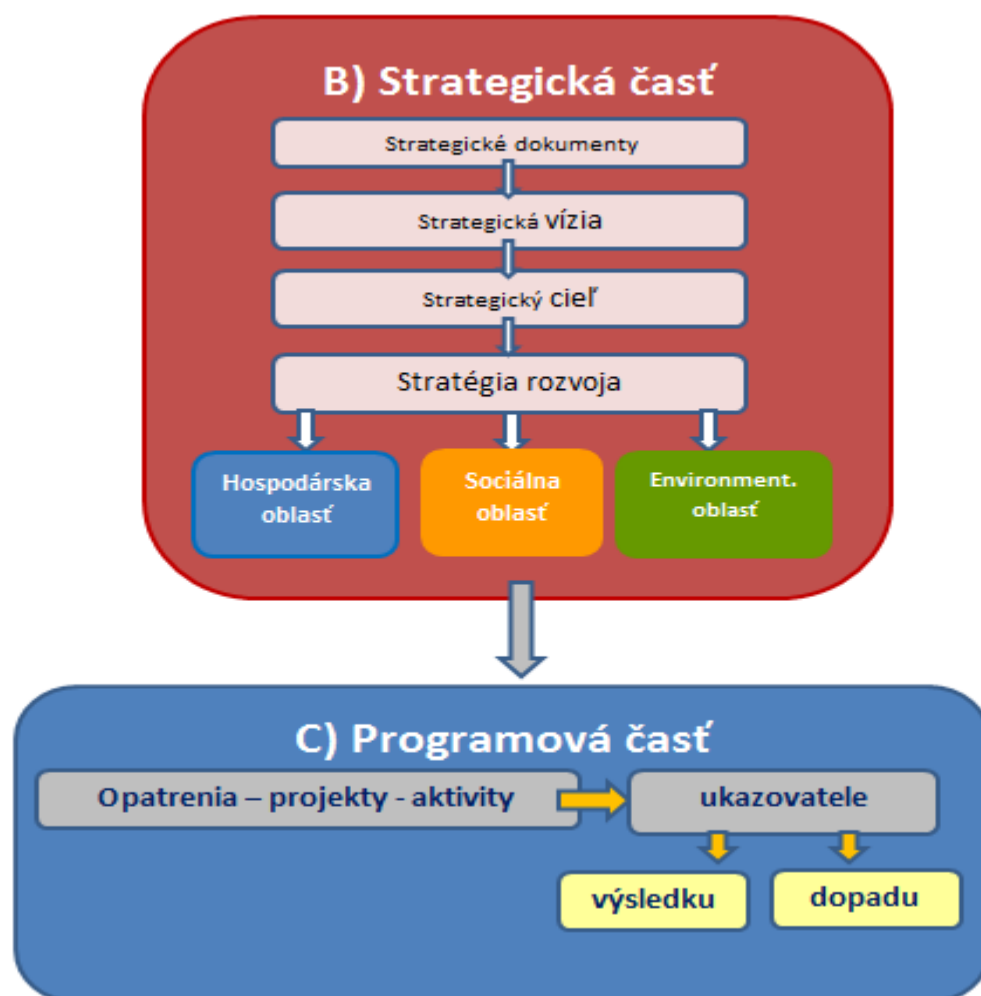

	<i>a podporovať miestne hospodárstvo.</i>		
Priority	▪ Technická infraštruktúra ▪ Dopravná infraštruktúra ▪ Cestovný ruch ▪ Partnerská spolupráca s inými subjektmi	▪ Rozvoj bývania ▪ Sociálna infraštruktúra ▪ Školstvo, kultúra a šport ▪ Obecné (verejné) priestory a služby	▪ Ochrana ŽP a majetku obyvateľov obce ▪ Protipovodňové opatrenia
Opatrenia	1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu 1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci 2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry a služieb a bezpečnosti v obci 2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci	3.1 Prevencia pred povodňami 3.2 Opatrenia proti čiernym skládkam

Programová časť

Programová časť PRO vychádza zo strategickej časti a priamo nadväzuje na opatrenia vedúce k naplneniu stratégie rozvoja. V programovej časti sa opatrenia rozčleňujú na čiastkové projekty a tie sú zas členené na konkrétne aktivity, ktorých realizácia povedie k naplneniu cieľov jednotlivých projektov.

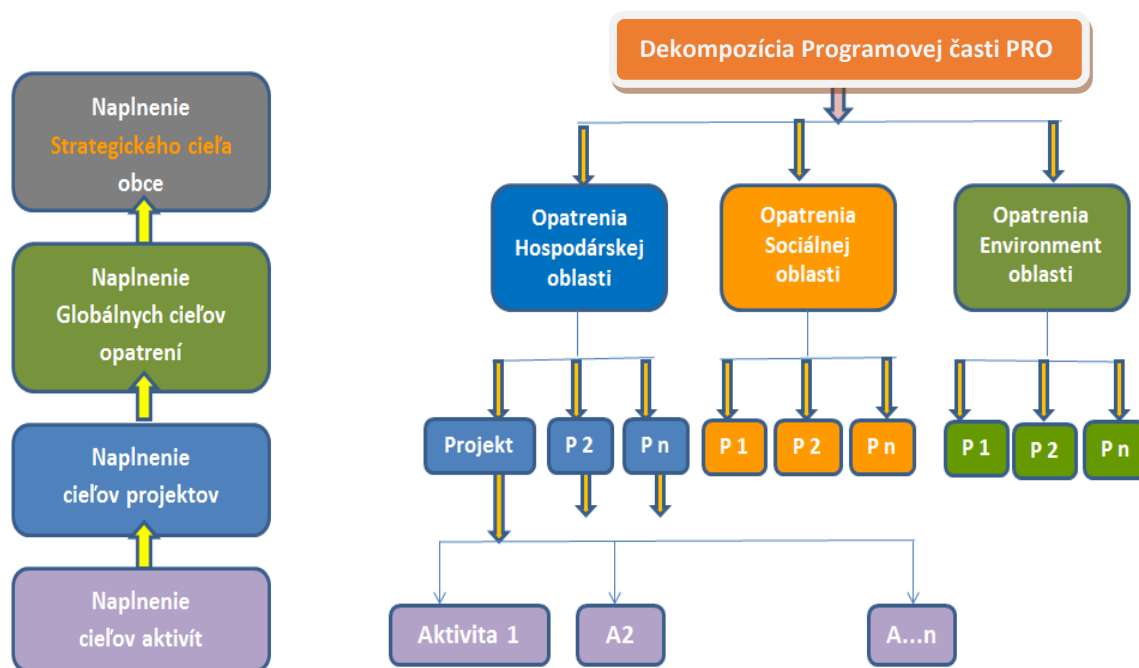

Prepojenie strategickej a programovej časti (vlastné spracovanie)

Pre každú z troch prioritných oblastí stratégie rozvoja bol vypracovaný súbor opatrení vedúcich k naplneniu cieľa prioritnej oblasti prostredníctvom projektov, pričom najnižšia úroveň je reprezentovaná úrovňou aktivít. Predložená programová časť sa zameriava na:

- opatrenia dekomponované na projekty, ktorých plnenie je zabezpečené prostredníctvom konkrétnych aktivít
- súbor ukazovateľov - výsledku a dopadu s uvedením východiskovej a cieľovej hodnoty.

Dekompozícia programovej časti (vlastné spracovanie)

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Konkrétne projekty a aktivity, ktoré obec plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Aktivity, ktoré budú realizované formou projektového zámeru, sú uvedené ako Projekt. Jednotlivé činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú v tabuľke uvedené ako Aktivita.

Vychádzajúc z Partnerskej dohody SR, kde sa na str. 38 uvádza, že „pre rozvoj obcí a miestny rozvoj je potrebné smerovať investície do drobnej infraštruktúry (rozvoj podnikania a vidieckeho cestovného ruchu), miestnych služieb, vytváranie podmienok pre komunitnú/podnikateľskú činnosť (využitie nevyužívaných objektov v obciach) a podporu miestnej zamestnanosti“, definovala **Obec Herľany projektové zámery pre roky 2015-2021** spadajúce pod tri prioritné oblasti nasledovne:

Formulár P1: Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Prioritná oblasť 1: Hospodárska oblasť	
Globálny cieľ: Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry a podporovať miestne hospodárstvo.	
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	
Projekt: Vybudovanie miestnej kanalizácie	
Aktivity:	
Výstavba splaškovej a dažďovej kanalizácie	
Vybudovanie kanalizačných prípojok	
Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia	
Aktivity:	
Výmena svietidiel za LED technológie	
Modernizácia káblov a rozvodov	
Projekt: Optické pripojenie obce	
Aktivity:	
Inštalácia optického káblu v obci	
Projekt: Bezpečná obec	
Aktivity:	
Zakúpenie a inštalácia kamerového systému	
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií	
Aktivity:	
Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií, polozenie asfaltového povrchu	
Dobudovanie miestnych cestných komunikácií	
Projekt: Výstavba chodníkov	
Aktivity:	
Výstavba nových chodníkov	
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	
Projekt: Výstavba cyklotrasy	
Aktivity:	
Vybudovanie cyklotrasy, náučných chodníkov a rozhľadne	
Zabezpečenie značenia, oddychových zón a odpočívadiel	
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	
Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce	
Aktivity:	
Rozvoj spolupráce s inými subjektmi: obce, mestá, podnikatelia, investori	
Aktívna účasť na projektoch cezhraničnej spolupráce	
Prioritná oblasť 2: Sociálna oblasť	
Globálny cieľ: Podpora skvalitnenia občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce a celkové zvýšenie kvality života v obci	
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci	
Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby	
Aktivity:	
Zabezpečenie základnej infraštruktúry (cesty, chodníky, kanalizácia, vodovod, elektrické pripojenie, osvetlenie)	
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci	
Projekt: Rekonštrukcia budovy obecného úradu a kultúrneho domu	
Aktivity:	
Zateplenie budovy obecného úradu a kultúrneho domu	
Zníženie energetickej náročnosti	

Zmena palivovej základne
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci
• Projekt : Podpora kultúrnych a športových podujatí
Aktivity:
Podpora kultúrnych podujatí
Podpora športových podujatí
• Projekt: Výstavba detského a multifunkčného ihriska
Aktivity:
Výstavba detského ihriska
Výstavba multifunkčného ihriska
• Projekt: Revitalizácia centra obce
Aktivity:
Obnova a tvorba verejných priestranstiev, osadenie prvkov drobnej architektúry, lavičiek
Vybudovanie parkoviska, autobusových zastávok
Prioritná oblasť 3: Environmentálna oblasť
Globálny cieľ: Zaistenie kvalitného životného prostredia pre obyvateľov obce ako nevyhnutný predpoklad života v „zdravej obci“.
3.1 Prevencia pred povodňami
• Projekt: Protipovodňové opatrenia
Aktivity:
Rekonštrukcia rigolov
Vybudovanie vodozádržných hrádzok
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam
• Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí
Aktivity:
Zakúpenie a inštalovanie fotopascí
Monitorovanie oblasti

Merateľné ukazovatele projektov

Súčasťou programovej časti je definovanie hodnôt ukazovateľov projektu, ktoré boli samosprávou vytýčené pre každý pripravovaný projekt. Základné členenie merateľných ukazovateľov je nasledovné:

- **Ukazovatele výstupu** označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.
- **Ukazovatele výsledku** sú hmatateľnými produktmi projektu a bývajú objektívne overiteľnými ukazovateľmi cieľa projektu. Východiskovou hodnotou je absolútna hodnota výsledku ku dňu začiatku realizácie aktivít projektu stanovená ako 0 a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota dosiahnutá realizáciou projektu ku dňu ukončenia realizácie aktivít projektu. **Medzi výstupom a je výsledkom logická väzba.**

- **Ukazovatele dopadu** vyjadrujú dlhodobý efekt projektu a budú merané v horizonte niekoľkých rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Východiskovou hodnotou je tak, ako aj pri ukazovateľoch výsledku, absolútna hodnota dopadu v roku ukončenia realizácie aktivít projektu a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota, dosiahnutá za obdobie 5 bežných rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Ukazovatele dopadu predstavujú dôsledok zrealizovaných aktivít projektu.

Pre projekty uvádzané v rámci predkladaného PRO obce Herľany budú sledované tieto ukazovatele:

- ukazovatele výsledku
- ukazovatele dopadu
- ukazovatele výstupu (uvádzané pre činnosti charakterizované iba ako „Aktivity“ – tie, ktoré nespádajú pod projektový zámer)

Formulár P2: Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO

Typ ukazovateľa	Názov Ukazovateľa	Informačný odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
				2015	2021
Prioritná oblasť 1: Hospodárska oblasť					
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce					
Dopad	Počet obyvateľov pripojených na kanalizáciu	Obec	počet	0	330
Výsledok	Kanalizačné prípojky	Obec	počet	0	120
Výsledok	Výmena bodov verejného osvetlenia	Obec	počet	0	90
Výsledok	„Optické pripojenie obce“	Obec	počet	0	1
Dopad	Počet obyvateľov využívajúcich optické pripojenie	Obec	počet	0	330
Výsledok	Počet bezpečnostných kamier v obci	Obec	počet	0	6
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry					
Výsledok	Zrekonštruované miestne cestné komunikácie	Obec	m	0	500
Výsledok	Vybudované miestne cestné komunikácie	Obec	m	0	2000
Výsledok	Novovybudované chodníky	Obec	m	0	2000
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu					
Výsledok	Vybudované náučné chodníky	Obec	m	0	3000
Výsledok	Vybudovaná rozhľadňa	Obec	počet	0	1
Výsledok	Vybudované lesné cyklochodníky	Obec	m	0	10000

Výsledok	Osadené označenia cyklochodníkov	Obec	počet	0	5
Výsledok	Vytvorené odpočívadlá	Obec	počet	0	3
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce					
Výsledok	Schválené projekty cezhraničnej spolupráce	Obec	počet	0	2
Dopad	Nová partnerská spolupráca s obcami	Obec	počet	0	5
Dopad	Spolupráca obce s podnikateľskými subjektmi	Obec	počet	0	2
Prioritná oblasť 2: Sociálna oblasť					
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci					
Dopad	Počet novovzniknutých bytových jednotiek v obci	Obec	počet	0	30
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci					
Výsledok	Zateplená budova obecného úradu a kultúrneho domu	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zmena palivovej základne	Obec	počet	0	1
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci					
Dopad	Počet podporených/zrealizovaných kultúrnych podujatí	Obec	počet	0	25
Dopad	Počet podporených/ zrealizovaných športových podujatí	Obec	počet	0	25
Výsledok	Detské ihrisko	Obec	počet	0	2
Výsledok	Multifunkčné ihrisko	Obec	počet	0	1
Výsledok	Revitalizované centrum obce	Obec	počet	0	1
Prioritná oblasť 3: Environmentálna oblasť					
3.1 Prevencia pred povodňami					
Dopad	Zrekonštruované rigoly	Obec	m	0	4000
3.2 Opatrenia proti čiernym skládkam					
Výsledok	Zakúpené fotopasce	Obec	počet	0	5

Realizačná časť

Realizačná časť sa venuje postupom inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia programu rozvoja obce, systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, ako aj vecnému a časovému harmonogramu realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Osnova realizačnej časti PRO obce Herľany je nasledovná:

- Akčný plán obce
- Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PRO a administratívna podpora
- Komunikačná stratégia obce
- Návrh systému monitorovania a hodnotenia

Akčný plán obce

Akčný plán vyplýva zo stratégie, tvorí jej kľúčovú časť a bude realizovaný prostredníctvom konkrétnych, vopred zadefinovaných projektov a aktivít. Jeho náplňou sú predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, pričom je v ňom uvádzaná konkrétna inštitúcia zodpovedná za ich naplnenie. Nevyhnutnou súčasťou akčného plánu sú vždy aj predpokladané zdroje financovania.

Formulár R1: Akčný plán

Akčný plán 2015-2021				
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedná inštitúcia	Financovanie (€)	Ukazovateľ výstupu
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce				
Projekt: Vybudovanie miestnej kanalizácie	2016	obec	2 mil.	Formulár P2*
Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2016-2017	obec	100 tis.	Formulár P2*
Projekt: Optické pripojenie obce	2018	obec	30 tis.	Formulár P2*
Projekt: Bezpečná obec (obec vybavená kamerovým systémom)	2016	obec	8 tis.	Formulár P2*
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry				
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií	2016-2021	obec	330 tis.	Formulár P2*
Projekt: Výstavba chodníkov	2016-2021	obec	120 tis.	Formulár P2*
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu				
Projekt: Výstavba cyklochodníkov a cyklotrás	2016-2020	obec	40 tis.	Formulár P2*
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce				
Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce	2016-2020	obec	60 tis.	Formulár P2*
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci				
Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby	2016-2021	obec	120 tis.	Formulár P2*
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci				
Projekt: Rekonštrukcia budovy obecného úradu a kultúrneho domu	2016	obec	200 tis.	Formulár P2*
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci				
Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí	2016-2021	obec	60 tis.	Formulár P2*
Projekt: Výstavba detského a multifunkčného ihriska	2017	obec	70 tis.	Formulár P2*
Projekt: Revitalizácia centra obce	2016-2017	obec	150 tis.	Formulár P2*
3.1 Prevencia pred povodňami				
Projekt: Protipovodňové opatrenia	2016-2021	obec	600 tis.	Formulár P2*
3.2 Opatrenia proti čiernym skládkam				
Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí	2016	obec	1,5 tis.	Formulár P2*

*Finálne hodnoty ukazovateľov priradené pre jednotlivé opatrenia (projekty, aktivity) sú uvedené vo Formulári P2 - Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO

Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PRO a administratívna podpora

Hlavnými spoluriešiteľmi (z pohľadu PRO - partnermi) sú najmä miestni aktéri – obyvatelia obce Herľany. V procese prípravy PRO bol navrhnutý dotazník, cieľom ktorého bolo získanie názorov občanov obce na rôzne témy týkajúce sa života v obci. Takto sa obyvatelia obce mohli stať priamymi spolutvorcami PRO a tým aj budúceho rozvoja obce Herľany. V procese záverečného spracovania PRO miestni obyvatelia spolu s poslancami a zamestnancami obecného úradu aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PRO obce, s dôrazom na definovanie strategickkej časti dokumentu.

Inštitucionálne zabezpečenie

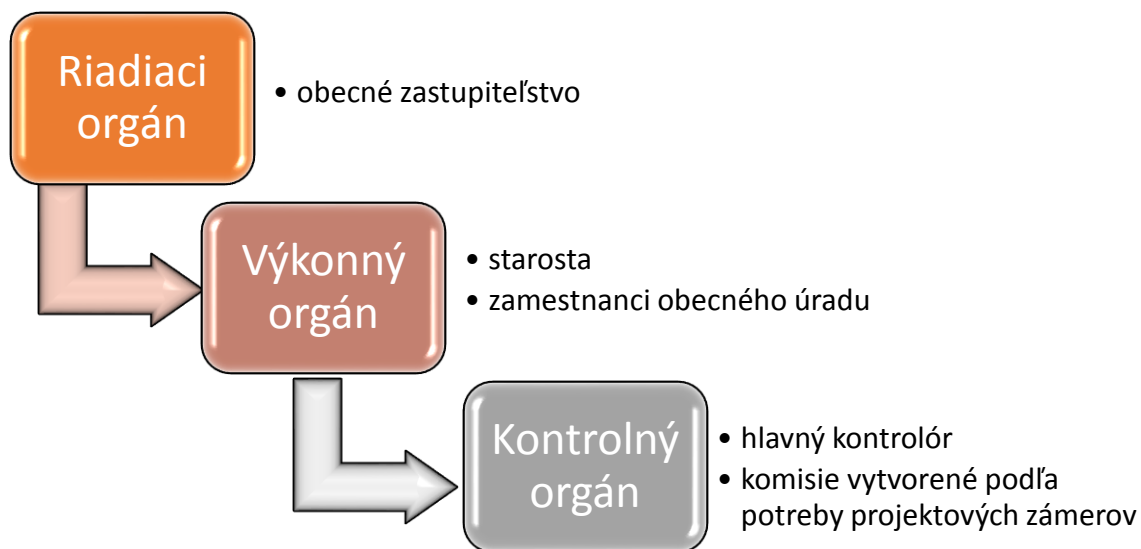
Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch a aktivitách obce v období 2015 -2021. Široký rámec navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať zodpovednú prípravu zo strany obce, nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu, tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu a podpory z externého odborného prostredia.

Jedným z dôvodov, prečo sa bude organizačnej podpore projektov na začiatku implementačného obdobia 2015 – 2021 venovať zvýšená pozornosť, je náročnosť týchto projektov. Administratívne zaťaženie spojené s projektovou dokumentáciou, verejným obstarávaním a následným nákupom kladie enormné nároky na koordináciu, ktorá v istých momentoch môže zlyhávať a veľakrát vyúsťuje do nemalých problémov, ktoré následne majú vplyv na celkový harmonogram realizácie projektu. S týmto problémom súvisí aj počet riešiteľov, ktorí dosiahnuté výsledky v rámci svojich aktivít podávajú ďalej, rešpektujúc prepojenie na výsledky iných aktivít v projekte či ďalších riešiteľov. S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnom úrade bude potrebné **spolupracovať s odbornými externými poradcami**, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov. Parciálne ciele budú reprezentované mini projektmi s vlastnými postupmi a cieľmi. Touto vhodne zvolenou organizačnou podporou dokážeme sprehľadniť celý proces projektového riadenia a viesť realizačný a odborný tím efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi.

Riadiacim orgánom PRO na úrovni obce bude **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PRO na úrovni obce bude **starosta**, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia PRO - systém čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinne, efektívne a hospodárne čerpanie

štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu.

Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí **hlavný kontrolór obce** prípadne príslušné **komisie vytvorené podľa potreby jednotlivých rozvojových zámerov**.

Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie ako aj partneri na úrovni mikroregiónu, regiónu či VÚC.

Realizácia naplánovaných projektov obce v období 2015 – 2021 si bude vyžadovať systematickosť na všetkých úrovniach a vo všetkých zložkách projektového riadenia.

Úlohou inštitucionálneho zabezpečenia PRO bude zaistiť koordinovaný postup pri efektívnom, hospodárnom a účinnom spôsobe riadenia projektových zámerov:

- optimálne rozloženie zdrojov
- efektívne a oprávnené čerpanie finančných prostriedkov
- zabránenie duplicite vykonávaných činností, odstránenie nepokrytých činností a zabránenie prelínaniu zdrojov
- koordinovaný prístup v rozdelení konkrétnych úloh
- zabezpečenie priamych informačných tokov
- prijímanie okamžitých nápravných opatrení

Zároveň si obec kladie za cieľ zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Dokument PRO obce je preto **živým dokumentom**, ktorý do budúcnosti ráta s možnými aktualizáciami.

Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument PRO raz ročne vyhodnocuje jeho plnenie. Zároveň zodpovedá za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy. Obecné zastupiteľstvo bude zároveň schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré obec, ako prijímateľ dotácie, bude v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

Komunikačná stratégia obce

Tak ako v každej oblasti života obce, aj pri rozvoji komunikácie je potrebné zohľadňovať reálne potreby občanov a možnosti samosprávy.

Komunikačná stratégia obce Herľany vychádza zo skutočnosti, že kvalita poskytovaných informácií bude mať vplyv na spokojnosť jej občanov, ako aj zo skutočnosti, že úlohou samosprávy je zabezpečiť **vzájomnú komunikáciu s občanmi**. To znamená, že okrem poskytovania aktuálnych informácií a zabezpečenia ich dostupnosti pre občanov, je potrebné zaistiť aj spätnú väzbu verejnosti. Z pohľadu miesta, kde komunikácia v samospráve prebieha, hovoríme o dvoch formách komunikácie:

- interná komunikácia – vo vnútri samosprávy,
- externá komunikácia – na území obce a mimo nej.

Hlavnými cieľovými skupinami v komunikácii obce sú:

- interná komunikácia – zamestnanci OcÚ a poslanci OcÚ,
- externá komunikácia – občania obce, spolupracujúci podnikatelia, návštevníci, zamestnanci okolitých obecných úradov.

Samospráva využíva viacero komunikačných prostriedkov:

- prioritne je pre komunikáciu s občanmi určená **webová stránka obce**, ktorá zabezpečuje okamžitú dostupnosť informácií,
- vzhľadom na počet obyvateľov obce je možné využívať aj **priamu - osobnú komunikáciu**,
- ďalším prostriedkom poskytovania informácií je **úradná tabuľa** či **obecný rozhlas**,
- poslednou formou komunikácie je priama **účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva**.

Zo skúseností obce možno konštatovať, že mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľov obce dávajú prednosť komunikácii prostredníctvom web stránky, pričom staršie vekové kategórie preferujú priamu komunikáciu či prijímanie informácií prostredníctvom obecného rozhlasu.

Publicita projektov obce

Podľa pokynov poskytovateľov dotácií, či nimi vydávaných Manuálov pre Informovanie a publicitu, je obec zodpovedná za zabezpečenie informovania odbornej a širokej verejnosti o nenávratnej finančnej pomoci poskytnutej z fondov EÚ. Publicita si podľa typu investície

(projektu) bude vyžadovať rôzne spôsoby realizácie. Obec má povinnosť zabezpečiť, aby informácie o poskytnutej podpore boli odovzdávané všetkým zapojeným stranám. Dôraz sa kladie na čo najširšiu publicitu, ktorej zrealizovanie potom musí obec adekvátne zdokladovať. Pri realizácii jednotlivých projektov bude obec na komunikáciu – v závislosti od typu projektu a veľkosti investície - využívať tieto formy publicity:

- Veľkoplošnú reklamnú tabuľu (počas realizácie projektu)
- Trvalo vysvetľujúcu informačnú tabuľu (spravidla po ukončení projektu)
- Informačné plagáty, bulletiny
- Obecný rozhlas
- Propagačné a informačné predmety
- Informačné materiály a dokumenty - pri organizácii konferencií, kurzov, workshopov bude informácia o podpore projektov uvádzaná na všetkých pozvánkach, prezenčných listinách a pod.

Prostredníctvom uvádzanej komunikačnej stratégie bude počas obdobia realizácie PRO 2015 - 2021 prebiehať komunikácia s obyvateľmi s cieľom naplniť zadefinované očakávania obyvateľov o rozvoji obce.

Návrh systému monitorovania a hodnotenia

Monitorovanie je pre účely predloženého PRO chápaný ako systematický proces zberu, triedenia, vyhodnocovania a uchovávanía relevantných informácií celého projektového tímu (realizačného aj odborného) o vecnom a finančnom plnení aktivít PRO. **Cieľom monitorovania nebude len porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom, ale aj celkový priebeh naplňania stanoveného časového harmonogramu a zadefinovaných výstupov.**

Plnenie systému monitorovania a hodnotenia v praxi

Obec bude raz ročne zbierať, vyhodnocovať a spracovávať návrhy, doplnenia a pripomienky poslancov, zamestnancov obecného úradu, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Po spracovaní získaných informácií do jednotnej podoby bude obecnému zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a návrh na zapracovanie aktualizácií prípadne doplnení.

Monitorovanie Programu rozvoja obce bude nadväzovať na Formulár P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu a bude vykonávaný priebežne počas celého trvania PRO jednak na úrovni obce a zároveň na základe podmienok učených poskytovateľom dotácie, ktorý určí presnú formu monitorovania (formulár), periodicitu predkladania správ, rozsah a zameranie.

Výstupom monitorovania PRO na úrovni obce bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou budú monitorovacie správy schválená riadiacimi orgánmi jednotlivých OP pre daný rok.

Aj napriek popísanej postupnosti krokov systému monitorovania a hodnotenia niekedy sa všetky procesy a aktivity nezrealizujú so 100% úspešnosťou tak, ako bolo pôvodne naplánované. Vzniknuté zmeny bude preto nutné, čo najrýchlejšie účinne popísať, presadiť a adresne uložiť konkrétnemu pracovníkovi s určením termínu realizácie. Aby sa tieto zmeny mohli realizovať, obec zaistí, aby systém, ktorý využíva pre riadenie a implementáciu projektov bol otvorený takýmto úpravám a umožňoval zapracovanie zmien okamžite, bez zbytočných odkladov a neefektívneho plytvania času a nákladov.

Zodpovednosti za jednotlivé typy projektov, resp. predkladanie monitorovacích správ, nie je možné adresne zadať v tejto chvíli konkrétnemu pracovníkovi. Budú určené v čase prípravy najneskôr však v čase schválenia konkrétneho projektu. Pre tento účel s cieľom eliminovať možné pochybenia bude pre zodpovedných pracovníkov vytvorená pracovná náplň s presným vymedzením ich zodpovedností a kompetencií, ktoré vyplynú zo zmluvy s poskytovateľom dotácie a ním určených postupov a podmienok pre hodnotenie a monitorovanie projektov.

Vyššie uvedenými bodmi nie je dotknutá povinnosť štatutárneho zástupcu obce alebo obecných orgánov ich hlavnej zodpovednosti za všetky správne, aktuálne a úplné skutočnosti uvádzané v monitorovacích správach.

Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 – 2021		
<i>Typ hodnotenia</i>	<i>Vykonať prvýkrát</i>	<i>Dôvod vykonania/periodicita</i>
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2018	Podľa rozhodnutia obce ako koordinátora PRO prípadne identifikácii spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	V súlade s plánom pre predkladanie Monitorovacích správ, minimálne 4x ročne (kvartálne)	Kontrola – porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom (čas a zdroje – finančné, materiálové, ľudské)
Tematické hodnotenie časti PRO	V roku 2017 (ak relevantné)	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Ak nutné (podľa potreby)	Pri závažnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	Ihneď po identifikácii potreby	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie Programu rozvoja obce.

Osnova kapitoly je nasledovná:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiaca tabuľka pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Všetky sumy uvádzané v tomto dokumente pre plánované projekty sú uvádzané hrubým odhadom. Dôvodom je nielen dlhší časový horizont, na ktorý sú tieto prostriedky plánované, ale fakt, že bez spracovania projektovej dokumentácie je nemožné vyčíslieť presnú sumu pre konkrétny projekt.

Pre projekt, kde je to možné, obec zabezpečí financovanie v rámci bežnej prevádzky samosprávy, pri náročnejších projektoch sa ráta s hlavným finančným krytím z mimorozpočtových prostriedkov obce, pričom obec ráta s nutným spolufinancovaním pri projektoch, kde je to relevantné.

Zoznam zdrojov, aj tých potenciálnych, ktorými je možné zabezpečiť finančné krytie projektov obce:

- vlastné zdroje,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- financovanie z národných projektov,
- rozpočet samosprávneho kraja,
- EŠIF (európske štrukturálne a investičné fondy),
- sponzorské dary (podnikatelia či súkromné osoby),
- bankový úver.

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu rozvoja obce je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár F1 Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	rok						Spolu (EUR)
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Hospodárska oblasť	2 151 000	143 000	123 000	93 000	93 000	85 000	2 688 000
Sociálna oblasť	305 000	175 000	30 000	30 000	30 000	30 000	600 000
Environmentálna oblasť	101 500	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	601 500
SPOLU (EUR)	2 557 500	418 000	253 000	223 000	223 000	215 000	3 889 500

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Predložená Intervenčná matica predstavuje hrubý odhad objemu finančných zdrojov potrebných na realizáciu stanovených projektových zámerov. Definitívna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie pre konkrétny projektový zámer pri zohľadnení výsledku verejného obstarávania.

Formulár F2: Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (EUR)								
Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje	Iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu		
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	2 138 000	1 686 400	316 200	0	105 400	2 108 000	0	20 000
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	450 000	360 000	67 500	0	22 500	450 000	0	0
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	40 000	32 000	6000	0	2000	40 000	0	0
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	60 000	48 000	9000	0	3000	60 000	0	0
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci	120 000	96 000	18 000	0	6000	120 000	0	0
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry a služieb a bezpečnosti v obci	200 000	160 000	30 000	0	10 000	200 000	0	0

2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci	280 000	224 000	42 000	0	14 000	280 000	0	0
3.1 Prevencia pred povodňami	600 000	480 000	90 000	0	30 000	600 000	0	0
3.2 Opatrenia proti čiernym skládkam	1500	0	1200	0	300	1500	0	0

Finančný rámec na realizáciu PRO

Finančný rámec na realizáciu PRO ako detailný prehľad finančných nárokov jednotlivých projektových zámerov, je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie.

Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

Pre transparentný a nespochybniteľný výber projektov a stanovenie priorít pri ich financovaní, bola vypracovaná tabuľka pre výber projektov, ktorá je súčasťou finančnej časti.

Hodnotiacim kritériom s najvyššou váhou je nielen výsledok projektu, ale aj jeho dopad – prínos pre rozvoj obce z pohľadu trvalo udržateľného rozvoja.

Formulár F3: Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia priorita	- projekty zamerané na okamžité riešenie náhlych havarijných situácií, prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty, ktorých plnenie je pre obec povinné (usmernenie na úrovni SR alebo EÚ, projekty plynúce zo zmeny legislatívy)	
2	Vysoká Priorita	- projekty na predchádzanie dôsledkov prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné realizovať zo zdrojov obce - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné získať zo zdrojov EÚ - projekty, ktorých realizáciu považujú obyvatelia obce za nevyhnutnú (silná podpora miestnych obyvateľov) - Projekty ktorých plnenie je možné zaradiť pod Všeobecne záväzné nariadenia obce	Projekt: Vybudovanie miestnej kanalizácie Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií Projekt: Výstavba chodníkov

			Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce Projekt: Protipovodňové opatrenia
3	Stredná priorita	- projekty, ktoré robia obec príťažlivejšou, zaujímavejšou v očiach obyvateľov, návštevníkov - projekty, ktoré sú pre obec, vhodné a podporujú rozvoj obce - projekty, na ktoré je možné získať financovanie z mimorozpočtových zdrojov a sú v súlade so rozvojovým smerovaním obce	Projekt: Optické pripojenie obce Projekt: Bezpečná obec Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby Projekt: Rekonštrukcia budovy obecného úradu a kultúrneho domu Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí Projekt: Výstavba detského a multifunkčného ihriska Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí
4	Nízka priorita	- projekty, ktorých prínos pre rozvoj obce je minimálny - projekty bez silnej podpory obyvateľov obce - projekty na základe nepresne zadefinovaných projektových úvah bez jasného cieľa	Projekt: Výstavba cyklotrasy Projekt: Revitalizácia centra obce

Na základe vyššie uvádzanej tabuľky pre výber projektov, ktorá stanovuje kritéria pre výber projektov obce Herľany, sa v nasledujúcom programovom období plánuje zrealizovať celkovo 15 projektov, pričom 6 projektov má vysokú prioritu, 7 projektov bude realizovaných ako projekty so strednou prioritou a 2 projekty s nízkou prioritou. Tabuľka je však iba rámcovým prehľadom pripravovaných projektov a je otvorená ďalším úpravám a doplneniam. Približuje projektové zámery obce, avšak finálna verzia predkladaných projektov bude vždy závislá na finančných možnostiach obce, podmienok konkrétnych výziev a pokynov poskytovateľov.

Prílohy

- Vyhodnotenie dotazníkov
- Formulár č. Ú 6 - Ex-post hodnotenie predchádzajúceho obdobia
- Formulár č. F 2 - Finančný rámec pre realizáciu PRO obce Herľany
- Formulár č. P 3 - Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Herľany

